

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1.04.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 21 ust.3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. r poz. 291 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 01.03.2021 r. odmówił prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury wnioskodawczyni S. B.. W uzasadnieniu wskazano, że zgodnie z art. 21 ust. 3 ustawy emerytalnej podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej pobierała świadczenie przedemerytalne na podstawie przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, stanowi:

- podstawa wymiaru emerytury przyjęta do ustalenia świadczenia przedemerytalnego - w wysokości uwzględniającej wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do świadczenia przedemerytalnego;

- albo podstawa wymiaru ustalona w myśl art. 15 ust. 1 lub ust. 6. Podstawa wymiaru świadczenia ubezpieczonej obliczona poprzez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia przedemerytalnego - 123,86% przez kwotę bazową 1829,24 zł wyniosła 2265,70 zł, a po kolejnych waloryzacjach od 01.03.2006r. do 01.03.2008 r. wyniosła 2562,57 zł i jest najkorzystniejszym wariantem przyjętym do wyliczenia emerytury.

Zgodnie z art. 15 ustawy emerytalnej ustalenie podstawy wymiaru emerytury przedstawiałoby się w następujący sposób: ust. 1 podstawę wymiaru emerytury stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie 10 kolejnych lat kalendarzowych, wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę. Organ rentowy podkreślił, że wniosek o emeryturę został przez ubezpieczoną złożony w dniu 21 listopada 2008 r. a więc do ustalenia podstawy wymiaru emerytury należy przyjąć 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z okresu od 1988 do 2007 - wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 96,25% ustalony z lat 1988-1997, a obliczona podstawa wymiaru na dzień 18 grudnia 2008 r. wynosiłaby: kwota bazowa pomnożona przez wskaźnik 96,25% = 2190,04 zł.

Według ust. 6 podstawę wymiaru emerytury może stanowić przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu - wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 101,00% ustalony z lat 1988-2007, a obliczona podstawa wymiaru na dzień 18 grudnia 2008 r. wynosiłaby: kwota bazowa pomnożona przez wskaźnik 101% = 2298,12 zł.

Według Zakładu zaś warianty wyliczone na podstawie art. 15 ustawy emerytalnej są mniej korzystne od wskaźnika przyjętego do wyliczenia świadczenia przedemerytalnego.

Do wyliczenia podstawy wymiaru emerytury nie można przyjąć wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 123,86% i kwoty bazowej obowiązującej w dniu nabycia prawa do emerytury tj.: 2275,37 zł, gdyż wskaźnik ten został ustalony z okresu 1985-1994 i wykracza poza okres 20 lat kalendarzowych, wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę.

Przyznano emeryturę powszechną na wniosek z 10 kwietnia 2014 r., ponieważ ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura obliczona na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej.

Natomiast art. 194a ustawy emerytalnej stosowany jest dla emerytur przyznanych do 31 grudnia 1998 r. Od 1 stycznia 1999 r. kwota bazowa wynosi ponownie 100% przeciętnego wynagrodzenia i kwota ta stosowana jest do świadczeń przyznawanych po raz pierwszy. (decyzja k. 166 III plik akt ZUS)

Odwołanie od w/w decyzji złożyła ubezpieczona wnosząc o jej zmianę poprzez ponowne przeliczenie świadczenia emerytalnego przy zastosowaniu przepisów art. 194a oraz 194a ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych określających, że dla świadczeń przysługujących emerytom i rencistom urodzonym po dniu 31 grudnia 1929r. podwyższa się kwotę bazową do 100% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania od dnia 1 marca 2008 r. Skarżąca podniosła, że uwagi wymaga, iż już w decyzji z dnia 19 grudnia 2008 r. w sposób nieprawidłowy przyjęto podstawę jej wymiaru emerytury. Została ona bowiem ustalona w sposób tożsamy co w decyzji z dnia 24 sierpnia 2004 r. Zgodnie zaś z przepisem art. 21 ust. 3 w/w. ustawy podstawa wymiaru powinna uwzględniać wszystkie kolejne waloryzacje przypadające po ustaleniu świadczenia przedemerytalnego, a co nie miało miejsca w jej sprawie i skutkowało błędnym wyliczeniem świadczenia emerytalnego od daty jego przyznania.

Dodatkowo w ocenie ubezpieczonej Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił faktu jej zatrudnienia przez ponad 30 miesięcy po dniu nabycia prawa do świadczenia emerytalnego. Do dnia 31 marca 2016 r. pozostawała w zatrudnieniu. Mimo powyższego Zakład nie uwzględnił tej okoliczności, nie zastosował bowiem przepisu art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej. Zgodnie z art. 53 ust. 3 i 4 ww. ustawy emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Przepis art. 53 znajduje się w rozdziale 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zatytułowanym „Ustalanie wysokości emerytur, o których mowa w art. 27-50e”. W tym stanie rzeczy zdaniem wnioskodawczynie znajduje on również zastosowanie do emerytury ustalonej na podstawie art. 46 w/w. ustawy, a zatem tzw. emerytury wcześniejszej, do której nabyła ona prawo decyzją z dnia 19.12.2008r. i którą pobiera. Mimo powyższego fakt kontynuowania przez nią zatrudnienia w czasie pobierania świadczenia emerytalnego nie został uwzględniony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i nie wpłynęło to w żaden sposób na wysokość jej świadczenia. (odwołanie k. 3 - 6)

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując dotychczasową argumentację. (odpowiedź na odwołanie k. 13 -14)

Na terminie rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku z dnia 24 lutego 2022 r. wnioskodawczynie sprecyzowała swoje stanowisko w sprawie i wskazała, że w jej przypadku powinna być zastosowana aktualna tabela trwania życia z dnia 11 stycznia 2021 r., dla wieku 67 lat, zaś ZUS zastosował wskaźnik trwania życia z 2008 r., gdy przechodziła ona na wcześniejszą emeryturę. Nadto wskazała, że z uwagi na fakt, że dostarczyła świadectwo pracy to powinna być jej także naliczona nowa kwota bazowa przy przeliczeniu emerytury. (e – protokół z dnia 24.02.2022 r. oświadczenie wnioskodawczynie 00:01:18, płyta CD k. 44)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. B. urodziła się w dniu (...) (okoliczność bezsporna)

W dniu 21 listopada 2008 r. ubezpieczona wniosła o przyznanie emerytury z obniżonego wieku. (wniosek k. 1 – 6 II plik akt ZUS)

Decyzją z dnia 19.12.2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury w wieku wcześniejszym od 18.12.2008 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto podstawę wymiaru emerytury przyjętą do ustalenia świadczenia przedemerytalnego, tj. 2.265,70 zł obliczoną przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 123,86 % (ustalonego z 10 lat kalendarzowych 1985-1994) przez kwotę bazową w wysokości 1.829,24 zł, z uwzględnieniem waloryzacji przysługujących po ustaleniu prawa do tego świadczenia, tj. po waloryzacji od 1.03.2008 r. – 2.562,57 zł. (decyzja k. 25-26 plik II akt ZUS)

W okresie od 1.06.2009 r. do 31.03.2016 r. wnioskodawczyni była zatrudniona na umowę o pracę w firmie (...) projekty Nadzoru Wykonawstwo A. K. w Ł. na ¼ etatu. (świadcstwo pracy k. 124 – 124 III plik akt ZUS)

Kolejnymi decyzjami o przeliczeniu emerytury w wieku wcześniejszym ZUS uwzględnił wnioskowane zmiany stażu pracy wnioskodawczyni jednocześnie przyjmując dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia. (decyzje k. 63-64, 73-74, 94-95, 102-103, 114-118, 126-130, 142-143, 152-154, 170-174, 190-194 plik II akt ZUS, k. 35-38, 47-50, 55-57, 69-72, 83-86, 97-100, 109-112 plik III akt ZUS)

Powyzsze decyzje nie zostaly zaskarzone przez ubezpieczona. (okolicznosc przyznana 00:12:41, plyta CD k. 44)

W dniu 10.04.2014 r. skarżąca złożyła do ZUS wniosek o przyznanie emerytury z powszechnego wieku emerytalnego. (wniosek k. 1-8 plik III akt ZUS)

Decyzją z dnia 7.05.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z 10.04.2014 r. na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przyznał ubezpieczonej emeryturę od 18.04.2014 r., tj. od osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego (60 lat i 4 miesiące). Przy obliczeniu wysokości świadczenia zastosowano art. 25 ust 1 b ustawy z 17.12.1998 r. emerytalnej, czyli podstawę emerytury pomniejszono o sumę kwot pobranych emerytur. Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego. Zakład do obliczenia emerytury uwzględnił:

- kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji - 45.737,25 zł
- kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego - 494.961,37 zł
- sumę kwot pobranych emerytur - 116.581,98 zł,
- średnie dalsze trwanie życia - 253,50 miesięcy.

Emerytura wyniosła 1.673,04 zł i została obliczona przez ZUS zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej w następujący sposób $[(45.737,25 + 494.961,37) - 116.581,98] / 253,50 = 1.673,04$ zł. Wypłata emerytury została zawieszona, gdyż korzystniejszym świadczeniem była dotychczasowa emerytura. (decyzja k. 39-40 plik III akt ZUS)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. postanowieniem z 8.05.2019 r. wznowił postępowanie w sprawie zakończonej decyzją z 7.05.2014 r. dotyczącą wnioskodawczyni na podstawie art. 149 KPA z uwagi na orzeczenie przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności z Konstytucją art. 25 ust 1b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. (postanowienie k.139-140 plik III akt ZUS)

Decyzją z 8.05.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. w wyniku wznowienia postępowania w sprawie emerytury S. B. uchylił decyzję (...).05.2014 r. oraz przyznał ubezpieczonej emeryturę od 18.04.2014 r. i obliczył jej wysokość od podstawy obliczenia niepomniejszonej o kwoty pobranej emerytury wcześniejszej przysługującej na podstawie art. 46 w zw. z art. 29 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.). Wysokość emerytury od 1.04.2019 r. wyniosła 2.394,30 zł. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem ich waloryzacji oraz zwaloryzowany kapitał początkowy. Podstawa obliczenia emerytury wynosi 556.878,67 zł (45.737,25 zł + 511.141,42 zł). Przy ustalaniu wysokości emerytury od 1.04.2019 r. Zakład uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do 28.02.2019 r. oraz zmiany wynikające ze zgłoszonych przez ubezpieczoną wniosków.

Organ emerytalny stwierdził, że emerytura ustalona przedmiotową decyzją nadal jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury. Organ poinformował, że w celu ponownego obliczenia emerytury z zastosowaniem najkorzystniejszego średniego dalszego trwania życia należy zgłosić wniosek w terminie 1 miesiąca od

otrzymania decyzji pod rygorem przeliczenia emerytury od miesiąca, w którym zostanie zgłoszony wniosek o ponowne przeliczenie emerytury. (decyzja k. 141-142 plik III akt ZUS)

Prawomocną decyzją z 18.06.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 26 ust. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS przeliczył emeryturę S. B. od 1.04.2019 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono:

- kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji - 45.737,25 zł;
- kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego - 511.141,42 zł;
- średnie dalsze trwanie życia - 252,30 miesięcy;

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $(45.737,25 + 511.141,42) / 252,30 = 2.207,21$ zł.

Do obliczenia emerytury przyjęto średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia obniżonego powszechnego wieku emerytalnego, ponieważ jest dla wnioskodawczyni korzystniejsza, tj. niższe niż średnie dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia podwyższonego powszechnego wieku emerytalnego. Emerytura po przeliczeniu po waloryzacji od 1.03.2019 r. przysługiwała w kwocie 2.405,08 zł. Emerytura została zawieszona ponieważ była świadczeniem mniej korzystnym.

Do obliczenia podstawy wymiaru emerytury ustalonej na podstawie art. 46 w zw. z art. 29 przyjęto kwotę bazową obowiązującą na dzień przyznania, tj. 18.12.2008 r. w wysokości 1.829,24 zł oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 123,86 % ustalony z 10 lat kalendarzowych 1985-1994 (decyzja o przyznaniu emerytury z 19.12.2008 r.). Emerytura po przeliczeniach i waloryzacji od 1.03.2019 r. wyniosła 2.421,37 zł. (decyzja k. 145-148v plik III akt ZUS, wyrok SO z dnia 20.07.2021 r. k. 80 w sprawie o sygn. akt VIII U 3829/19)

Prawomocną decyzją z 12 stycznia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ponownie ustalił wysokość emerytury wnioskodawczyni S. B. od 18.04.2014 r. oraz wypłacił wyrównanie od 1.05.2015 r. do 31.07.2015 r. tj. za okres, w którym emerytura powszechna była korzystniejsza.

W uzasadnieniu podniesiono, iż podstawa emerytury nie podlega pomniejszeniu o kwoty pobranych wcześniej emerytur. Podstawa obliczenia emerytury wyniosła 540698,62 zł (494961,37 zł + 45737,25 zł). Wysokość emerytury od 18.04.2014 r. wyniosła 2132,93 zł. Przy ustalaniu wysokości emerytury Zakład uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31.03.2019 r. w tym zmiany wynikające z waloryzacji, jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłoszonych wniosków. Wysokość emerytury od 1.02.2021 r. wynosi 2490,70 zł. Ponadto podniesiono, iż emerytura ustalona w niniejszej decyzji nadal jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniej emerytury wobec czego Zakład nadal będzie kontynuował wypłatę tego świadczenia. Wypłacono wyrównanie za okres od 1.05.2015 r. do 31.07.2015 r. (decyzja k. 149 – 150 III plik akt ZUS, wyrok SO z dnia 20.07.2021 r. k. 46 w sprawie o sygn. akt VIII U 718/21)

W dniu 1 marca 2021 r. S. B. złożyła w organie rentowym wniosek o ponowne ustalenie podstawy wymiaru świadczenia w oparciu o nową kwotę bazową w trybie art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. r poz. 291 ze zm.). (wniosek k. 152 – 153 akt ZUS)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jako niezasadne podlega oddaleniu.

Stosownie do art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2021 r. poz. 291 ze zm.) podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej pobierała świadczenie przedemerytalne na podstawie przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, stanowi:

- podstawa wymiaru emerytury przyjęta do ustalenia świadczenia przedemerytalnego - w wysokości uwzględniającej wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do świadczenia przedemerytalnego.

- albo podstawa wymiaru ustalona w myśl art. 15 ust. 1 lub ust. 6.

Z kolei, z mocy art. 15 ust. 1 analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Ust. 6 tego samego przepisu stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona, w sposób określony w ust. 4 i 5, przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z ust. 4 i 5 w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,

2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,

3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty,

oraz

4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu. (ust. 6)

Natomiast stosownie do art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Stosownie do art. 25 analizowanej ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury,

zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę - art. 26 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust. 2). Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (ust. 4). Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn (ust. 6).

Emerytura na tzw. starych zasadach wyliczana jest wyłącznie tym osobom urodzonym po 31 grudnia 1948 roku, które mają prawo do wcześniejszej emerytury (np. na podstawie art. 88 ustawy Karta Nauczyciela).

Zatem w przypadku osób, dla których ustalany jest kapitał początkowy, wysokość emerytury uzależniona jest od kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne ewidencjonowanych od dnia 1 stycznia 1999 roku na koncie ubezpieczonego.

W myśl zaś art. 53 ust. 1 ustawy emerytalnej emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
- 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

- z uwzględnieniem art. 55.

2. Przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

3. Emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że we wniosku z dnia 1 marca 2021 r. ubezpieczona wniosła o ponowne ustalenie podstawy wymiaru świadczenia w oparciu o nową kwotę bazową w trybie art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. r poz. 291 ze zm.) i to roszczenie stanowiło przedmiot sporu objętego zaskarżoną decyzją. Kwestia zaś ponownego obliczenia emerytury z zastosowaniem najkorzystniejszego średniego dalszego trwania życia nie była przedmiotem tej decyzji, lecz prawomocnej decyzji z dnia 18.06.2019 r.

Wskazać w tym miejscu trzeba, że postępowanie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem odrębnym, które cechuje się znaczną odmiennością od zwykłego postępowania cywilnego. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd nie bada całokształtu okoliczności łączących strony postępowania, a jedynie bada kwestię

prawidłowości i zasadności wydanej decyzji. W odwołaniu wnioskodawca może jedynie żądać korekty tego stanowiska i wykazywać swoją rację, odnosząc się do przedmiotu sporu, objętego zaskarżoną decyzją. Odwołujący się nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Zarzuty mają ukierunkowywać czynności sądu zmierzające do zbadania zasadności decyzji organu rentowego (M. K., Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, Lex 2013). W niniejszej sprawie ramy postępowania sądowego wyznacza decyzja z dnia 1 kwietnia 2021 r.

Jak ustalono bezspornie w niniejszym postępowaniu ubezpieczona nabyła prawo do wcześniejszej emerytury na mocy decyzji z dnia 19.12.2008 r. na podstawie tzw. starych zasad, tj. art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Po przyznaniu wcześniejszej emerytury ubezpieczona świadczyła pracę w okresie od 1.06.2009 r. do 31.03.2016 r. w firmie (...) projekty Nadzoru Wykonawstwo A. K. w Ł.

Kolejnymi decyzjami o przeliczeniu emerytury w wieku wcześniejszym ZUS uwzględniał wnioskowane zmiany stażu pracy wnioskodawczyni jednocześnie przyjmując dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia. Powyższe decyzje nie zostały zaskarżone przez ubezpieczoną i nie wносиła ona wówczas o przeliczenie części socjalnej pobieranej wcześniejszej emerytury poprzez przyjęcie aktualnej kwoty bazowej.

Natomiast po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego nabyła ona prawo do emerytury na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy emerytalnej, której wysokość ustalono w myśl art. 26 tej ustawy, tj. według nowych zasad.

W tym stanie rzeczy w sytuacji prawnej ubezpieczonej brak jest jakichkolwiek podstaw do przeliczenia części socjalnej pobieranej przez nią wcześniejszej emerytury w związku z przepracowaniem ponad 30 miesięcy po przyznaniu świadczenia.

Sąd Okręgowy w niniejszym postępowaniu podziela bowiem pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 maja 2018 r. III AUa 1121/16, opubl. L. stosownie do którego: przepis art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS znajduje zastosowanie przy ustalaniu wysokości nowego kolejnego świadczenia, **ale nie stanowi podstawy do przeliczania (ponownego ustalenia wysokości) emerytury wcześniejszej wypłacanej jako świadczenie korzystniejsze (wyższe) od emerytury przyznanej i ustalonej w oparciu o art. 24-26.**

Osoby urodzone do dnia 31 grudnia 1948 r. i uprawnione do wcześniejszych emerytur mogą nadal korzystać z faktu podlegania ubezpieczeniom społecznym przez okres 30 miesięcy po przyznaniu wcześniejszej emerytury, ponieważ nabędą prawo do emerytury powszechnej na starych zasadach, na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, a emerytura ta zostanie w całości obliczona na podstawie art. 53 ust. 4 w związku z art. 21 ust. 2 powołanej ustawy.

Niemożliwe jest zatem w przypadku ubezpieczonej skorzystanie z możliwości przeliczenia emerytury na podstawie art. 53 ust. 4 w sytuacji pozostawania w ubezpieczeniu co najmniej 30 miesięcy, **już po nabyciu prawa do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego.** Żadne bowiem z przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie przewidują takiej możliwości. Przepis zaś art. 53 ust. 3 i 4 ustawy został wprowadzony w celu wyraźnego unormowania kwestii kwoty bazowej osób pobierających tzw. wcześniejszą emeryturę, przechodzących następnie na emeryturę w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego i ma on "jednorazowe" zastosowanie (zob. też wyrok Sąd Apelacyjny w Łodzi z 19.11.2013 r., III AUa 203/13, Lex nr 1400346).

Podsumowując należy stwierdzić, że osoba która przeszła na swój wniosek na wcześniejszą emeryturę na podstawie art. 46 ustawy emerytalnej i prawo to realizowała nie nabywa kolejnego prawa do emerytury po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego, gdyż przepisy art. 53 ust. 3 i 4 ustawy emerytalnej nie mają zastosowania do osób urodzonych po 31.12.1948 r., które przeszły na emeryturę na podstawie art. 46 tej ustawy. Taki pogląd wynika m.in. z wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18.12.2012 r., sygn. akt: III AUa 566/12, Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18.06.2013 r. Sygn. akt III AUa 1621/12. Fakt przepracowania 30 miesięcy po przyznaniu wcześniejszej emerytury pozostaje bez wpływu na wysokość nowego świadczenia, ponieważ wnioskodawczyni, po ukończeniu powszechnego

wieku emerytalnego przysługuje wyłącznie emerytura obliczana na nowych zasadach, na podstawie art. 26 ww. ustawy, przy ustalaniu której nie ma zastosowania kwota bazowa.

Tylko osoby urodzone do dnia 31.12.1948 r. i uprawnione do wcześniejszych emerytur mogą nadal korzystać z faktu podlegania ubezpieczeniom społecznym przez okres 30 miesięcy po przyznaniu wcześniejszej emerytury, ponieważ nabędą prawo do emerytury powszechnej na starych zasadach, na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, a emerytura ta zostanie w całości obliczona na podstawie art. 53 ust. 4 w związku z art. 21 ust. 2 powołanej ustawy. Natomiast w przypadku kobiet - urodzonych po 31.12.1948 r. i uprawnionych do wcześniejszej emerytury - tylko w przypadku ustalenia emerytury na podstawie art. 183 ustawy emerytalnej, do wyliczenia świadczenia na starych zasadach- do tzw. części socjalnej można uwzględnić nową kwotę bazową w razie kontynuowania zatrudnienia co najmniej przez okres 30 miesięcy. Ta sytuacja dotyczy jednak tylko kobiet, które, pomimo posiadania uprawnień do wcześniejszej emerytury nie pobierały tego świadczenia (było zawieszony) lub nabyły prawo do wcześniejszej emerytury na podstawie innych przepisów szczególnych np. Karty Nauczyciela.

Ze względu jednak na okoliczność, że ubezpieczona miała przyznaną emeryturę wcześniejszą na podstawie art. 46 ustawy emerytalnej, którą pobierała, emerytura powszechna nie mogła być obliczona z zastosowaniem art. 183 powołanej ustawy (emerytura mieszana).

Nadto do wyliczenia podstawy wymiaru emerytury wnioskodawczyni nie można przyjąć wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 123,86 % i kwoty bazowej obowiązującej w dniu nabycia prawa do emerytury, ponieważ wskaźnik ten został ustalony z okresu 1985-1994 i wykracza poza okres 20 lat kalendarzowych, wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę (2008 r.), tj. lat 1988 – 2007 (art. 15 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Z powyższych względów Sąd Okręgowy uznał, iż zaskarżona decyzja odpowiada prawu i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, odwołanie wnioskodawczyni oddalił jako bezzasadne.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni.